

У журналі вміщено статті з проблем давньої історії та археології від первісності до середньовіччя, публікації нових матеріалів і результатів досліджень пам'яток на території України та за рубежем, біографічні матеріали, рецензії та хроніку.

Для археологів, істориків, краєзнавців, учителів історії, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

В журнале помещены статьи по проблемам древней истории и археологии от первобытности до средневековья, публикации новых материалов и результатов исследований памятников на территории Украины и за рубежом, биографические материалы, рецензии и хроника.

Для археологов, историков, краеведов, учителей истории, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Адреса редакції

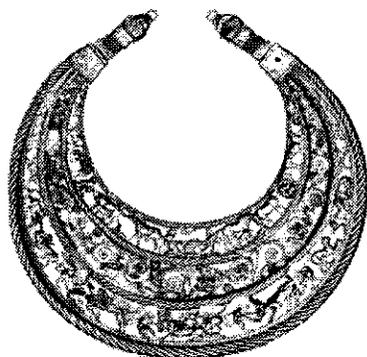
04210 Київ—210,
просп. Героїв Сталінграда, 12
Телефон 418-91-38
E-mail: editor@iananu.kiev.ua

П.П. ТОЛОЧКО (головний редактор),
В.Д. БАРАН, К.П. БУНЯТЯН, І.С. ВІНОКУР,
Н.О. ГАВРИЛЮК, М.І. ГЛАДКИХ, А.А. ЗАЛІЗ-
НЯК, В.М. ЗУБАР (відповідальний секретар),
Г.Ю. ІВАКІН (заступник головного редактора),
Д.Н. КОЗАК, С.Д. КРИЖИЦЬКИЙ, В.К. МІХЕЄВ,
О.П. МОЦЯ, В.В. ОТРОЩЕНКО, О.С. СИТНИК,
С.А. СКОРИЙ, В.Н. СТАНКО, Р.В. ТЕРПИ-
ЛОВСЬКИЙ, Г.М. ТОЩЕВ, Є.В. ЧЕРНЕНКО

Друкується за постановою
редакційної колегії журналу
Редактори *О.І. Калашикова,*
О.А. Петриченко
Технічний редактор
Г.М. Шендерович
Коректор
І.В. Ревчук
Комп'ютерна верстка
С.А. Горбаненка

Здано до набору 10.03.2004. Підписано до друку
05.06.2004. Формат 70 × 108/16. Папір офсетний
№ 1. Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Ум - друк.
арк. 14,70. Обл.-вид. арк. 16,35. Наклад
700 прим. Зам. 1134.

Оригінал-макет виготовлено та тираж видруковано
Видавничим домом «Академперіодика», 01004
Київ, вул. Терещенківська, 4

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У БЕРЕЗНІ 1989 р.
ВИДАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛЬНО

КИЇВ • 2 • 2004

ЗМІСТ

Статті

РАССАМАКІН Ю.Я. Степи Причорномор'я в контексті розвитку перших землеробських суспільств	3
ГАВРИЛОВ О.В. Феодосія та її околиця за античної доби	27
ВОЗНИЙ І.П. Топографія та типологія відкритих поселень XII–XIV ст. Пруто-Дністровського межиріччя	48
ЛИТВИНОВА Л.В. Антропологічна характеристика населення Нижнього Подніпров'я доби середньовіччя (за матеріалами могильника Мамай Сурка)	68

Публікації археологічних матеріалів

СТЕПАНЧУК В.М. Житлова конструкція стоянки Міра	79
БЕССОНОВА С.С., РОМАНЮК В.В. Поселення скіфського часу на території м. Тараща	90

До історії стародавнього виробництва

ГОШКО Т.Ю. Металообробка на Київщині за доби пізньої бронзи	103
НЕДОПАКО Д.П., ГОРНІКОВА М.О. Технологія виготовлення черняхівських залізних виробів	110

Дискусії

МИХАЙЛОВ Б.Д. Сцени «священного шлюбу» в петрогліфах Кам'яної Могили	126
ЗУБАР В.М. З приводу інтерпретації однієї споруди, відкритої на території античної Тіри	137

Київські старожитності

До відкриття рубрики	146
ПУЦКО В.Г. Бронзовий хрест-енколпійон зі Старокиївської гори	147

Охорона пам'яток археології

Положення про польовий комітет	151
МІНАЄВА Н.І. Правові аспекти проблеми збереження археологічної спадщини	154

Пам'ять археології

КУХАРЧУК Ю.В. Юрій Георгійович Колосов (до 80-річчя від дня народження)	159
---	-----

Хроніка

Спогад про Едуарда Альбертовича Балагурі	163
Слово прощання з Анною Іванівною Мелюковою	164
Пам'яті Дмитра Сергійовича Раєвського	165
Наші автори	167
Список скорочень	168

СОДЕРЖАНИЕ

Статьи

РАССАМАКИН Ю.Я. Степи Причерноморья в контексте развития первых земледельческих обществ	3
ГАВРИЛОВ А.В. Феодосия и ее округа в античную эпоху	27
ВОЗНЫЙ И.П. Топография и типология открытых поселений XII—XIV вв. Пруто-Днестровского междуречья	48
ЛИТВИНОВА Л.В. Антропологическая характеристика населения Нижнего Поднепровья эпохи средневековья (по материалам могильника Мамай Сурка)	68

Публикации археологических материалов

СТЕПАНЧУК В.Н. Жилая конструкция стоянки Мира	79
БЕССОНОВА С.С., РОМАНИУК В.В. Поселение скифского времени на территории г. Тараща	90

К истории древнего производства

ГОШКО Т.Ю. Металлообработка на Киевщине в эпоху поздней бронзы	103
НЕДОПАКО Д.П., ГОРНИКОВА М.А. Технология производства черняховских железных изделий	110

Дискуссии

МИХАЙЛОВ Б.Д. Сцены «священного брака» в петроглифах Каменной Могилы	126
ЗУБАРЬ В.М. По поводу интерпретации одного сооружения, открытого на территории античной Тиры	137

Киевская старина

К открытию рубрики	146
ПУЦКО В.Г. Бронзовый крест-энколпион со Старокиевской горы	147

Охрана памятников археологии

Положение о полевом комитете	151
МИНАЕВА Н.И. Правовые аспекты проблемы сохранения археологического наследия	154

Память археологии

КУХАРЧУК Ю.В. Юрий Георгиевич Колосов (к 80-летию со дня рождения)	159
--	-----

Хроника

Воспоминание об Эдуарде Альбертовиче Балагури	163
Слово прощания з Анной Ивановной Мелпоковой	164
Памяти Дмитрия Сергеевича Раевского	165
Наши авторы	167
Список сокращений	168